

Motion till riksdagen

1989/90:Sk91

av Berndt Ekholm och Elver Jonsson (s, fp)

med anledning av prop. 1989/90:110 Reformerad
inkomst- och företagsbeskattning

Skatteomläggningen kommer att påtagligt påverka de ekonomiska villkoren för den idéburna verksamheten. Skattereformens förskjutning av tyngdpunkten från direkt till indirekt beskattning medför betydande kostnadsökningar för de fria trossamfundet och de ideella föreningarna.

Momsen på energi, vatten, avlopp och sophämtning ger betydande kostnadsökningar. Inom t ex de fria trossamfundet är uppvärmningskostnaderna och andra kostnader för att hålla samlingslokaler en mycket tung post i församlingarnas totala budget. Dessa kostnader höjs genom reformen med nära en fjärdedel. Vidare tillkommer byggmoms, moms på persontransporter och vissa andra tjänster.

Att beloppsmässigt ange kostnadsökningen för driften av de fria trossamfundets verksamhet saknas statistiskt underlag för. Däremot finns möjlighet att uppskatta den ökade byggmomsens effekter. Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund uppger, att kostnaden för planerade byggnadsprojekt 1990/91 är 156 miljoner kronor. Nuvarande moms utgör 18 miljoner kronor. Full moms innebär en kostnad på 32,5 miljoner kronor, dvs en kostnadsökning på 14,5 miljoner kronor. Kostnaderna kommer att bli högre, eftersom summan är beräknad i 1988/89 års penningvärde samt en del av byggkostnaden avser markarbeten, som hittills haft enbart 3,8% moms.

Möjligheter till kompensation för den breddade och höjda momsen via sänkta inkomstskatter föreligger inte, eftersom de fria trossamfundet och de ideella föreningarna i huvudsak är befriade från sådan skatt. Skatteomläggningen skapar egentligen inte heller något ökat utrymme för ökade gåvor/medlemsavgifter från enskilda sympatisörer. Ett eventuellt utrymme står i alla fall inte i någon rimlig proportion till föreningarnas ökade kostnader.

De fria trossamfundets och de ideella föreningarnas ökade kostnader kan inte finansieras på annat sätt än genom ökade frivilliginsatser och därutöver verksamhetsminskningar. Det kan inte ha varit avsikten med skatteomläggningen att skärpa de ekonomiska villkoren för den idéburna verksamheten. Med tanke på den ideella verksamhetens enorma betydelse för svenskt samhällsliv och ungdomens fostran, är det angeläget att så ej sker.

Problemställningen har uppmärksammats i propositionen, sid 641. Där talas om att skattereformens effekter för folkrörelserna bör följas med särskild uppmärksamhet. Motåtgärder bör vidtas om icke avsedda effekter uppkommer. Vidare står det, att eventuella åtgärder bör redovisas senast i budget-

propositionen. Idrottsrörelsen och handikapprörelsen är särskilt omnämnda.

Mot. 1989/90
Sk91

På grund av de kostnadsökningar vi pekat på ovan finns det en uppenbar risk för icke obetydliga verksamhetsminskningar och därför är det angeläget, att åtgärder redovisas i kommande statsbudget, bl a i form av ökade bidrag. Vi förutsätter, att dessa även kommer att omfatta de fria trossamfunden.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av åtgärder till förmån för de fria trossamfunden och de ideella föreningarna som följd av skatteomläggningen.

Stockholm den 2 maj 1990

Berndt Ekholm (s)

Elver Jonsson (fp)